Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto HE 263/2022 vp hallituksen esitykseen eduskunnalle eräiden liikenteenalan lakien muuttamisesta

1 Pyyntö

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle eräiden liikenteenalan lakien muuttamisesta (HE 263/2022 vp).

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annettua lakia, alusturvallisuuden valvonnasta annettua lakia, laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettua lakia, liikenteen palveluista annettua lakia, matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annettua lakia sekä merenkulun ympäristönsuojelulakia.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan muutoksia maanteiden henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan riskiluokittamiseksi sekä ilman kuljettajaa vuokrattujen ajoneuvojen käyttämisestä maanteiden tavaraliikenteessä koskevan direktiivin muuttamisesta johtuvista uusista säännöksistä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös rangaistussäännökset ja maksuseuraamukset laiminlyönneistä, jotka koskevat tarvittavien ilmoitusten tekemistä sekä asiakirjojen hankkimista ja niiden mukana pitämistä ajoneuvossa.

2 Poliisihallituksen asiantuntijalausunto

2.1 Yleistä

Hallituksen esitystä voidaan pitää hyvin laadittuna, ja perusteltuna. Esitetty kokonaisuus tukee ja selkeyttää poliisin liikennevalvontatyötä.

2.2 Laki liikenteen palveluista, 13 §, Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä.

Liikenteen palveluista annetun lain 13 § ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan EU-lainsäädännön uusia vaatimuksia yrityksen riskiluokittamisesta. Ehdotetun muutoksen liikenteen palveluista annetun lain 13 §:ään edellyttämällä tavalla Liikenne- ja viestintävirasto ylläpitää rikkomustietoa, jonka

avulla Traficom riskiluokittaa yrityksen sekä huolehtii valmiin riskiluokitustiedon toimittamisesta muun muassa poliisille valvonnan riskiperusteista kohdentamista varten.

Riskiluokitusjärjestelmään sisältyvien tietojen saamisella liikennevalvonnan käyttöön on merkittävä vaikutus poliisin liikennevalvonnan kohdentamiseen, sekä valvonnan vaikuttavuuteen.

2.3 17 §, Liikenteessä käytettävä ajoneuvo

Ehdotetussa pykälässä on selkeästi kuvattu se, millä edellytyksillä tavaraliikenneluvan haltija saa käyttää toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon rekisteröityä vuokrattua moottorikäyttöistä ajoneuvoa kaupallisessa tavaraliikenteessä.

Lisäksi pykälän tulkintaa ja soveltamista liikennevalvonnassa selkeyttää sekä valvojan, että kuljettajan näkökulmasta se, että ajoneuvossa mukana pidettävät asiakirjat on nyt lueteltu pykälässä tyhjentävästi.

2.4 262 §, Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen mukaista maanteiden tavaraliikennettä harjoittavalla on oltava yhteisön liikenneluvan lisäksi kuljettajatodistus, jos kuljettaja on kolmannen maan kansalainen.

Esityksen mukaan kuljettajatodistus tulee valvonnan yhteydessä pyydettäessä esittää poliisi-, tulli- tai rajavartiomiehelle.

Lisäksi Liikenteen palveluista annetun lain 200 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti poliisi-, tulli- ja rajavartiomiehellä on EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen nojalla oikeus tarkastaa tässä laissa ja tässä laissa tarkoitettua toimintaa koskevissa EU-asetuksissa kuljetuksen suorittamiseksi edellytetyt asiakirjat, jos tiedot eivät ole saatavissa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Poliisi-, tulli- ja rajavartiomies voi keskeyttää kuljetuksen, jos edellä 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat tai tiedot eivät ole saatavissa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkamista.

Tätä säädöskokonaisuutta voidaan pitää liikennevalvonnan näkökulmasta arvioituna selkeänä.

2.5 262 a §, Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rekisteröinti ja 268 § Moottorikäyttöisen ajoneuvojen asiakirjoja ja luvanvaraisen liikenteen tietoja koskevat rikkomukset

Liikenteen palveluista annetun lain 262 §:ään on ehdotettu rangaistussäännöstä tavaraliikenneluvan haltijalle kuljettajatodistuksen hankkimisen laiminlyönnistä. Lisäksi 268 §:ään ehdotetaan maksuseuraamusta kuljettajalle ajoneuvossa mukana pidettävän kuljettajatodistuksen puuttumisesta.

268 §:ään ehdotetaan myös maksuseuraamusta kuljettajalle, mikäli ajoneuvossa ei valvonnan yhteydessä ole mukana direktiivin 2006/1/EY 2 artiklan

1 kohdan a–d alakohtien mukaisia ajoneuvon rekisteröintiä ja vuokrausehtoja koskevia asiakirjoja.

Ehdotetut muutokset tehostavat ja helpottavat valvontaa. Perusteluissakin todetaan, että mikäli valvontaviranomaisella ei olisi käytössään asianmukaista tietoa kuljettajatodistuksen hankinnasta tai vuokratun ajoneuvon asianmukaisesta rekisteröinnistä tai sen vuokrausehtoja koskevista asiakirjoista, niin kyseisillä vaatimuksilla ei arvion mukaan olisi haluttua käytännön vaikutusta valvonnassa.

Poliisitarkastaja Kari Onninen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 21.11.2022 klo 12:37. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu
Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Tiedoksi
Poliisihallitus, esikunta
Poliisihallitus, poliisitarkastaja Visa Weckström